

عنوان مقاله:

مقایسه باب اول بوستان سعدی با عهدنامه مالک اشتر با محوریت مضامین و فرامین حکومتی

محل انتشار:

همایش بین المللی شرق شناسی، تاریخ و ادبیات پارسی (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسنده:

مجید جعفری - استاد موسسه زبان و فرهنگ شناسی وابسته به جامعه المصطفی العالمیه

خلاصه مقاله:

شیخ اجل سعدی از اعجوبه های ادب فارسی است که یکی از رازهای ماندگاری آثار وی، تحت تاثیر قرار گرفتن اشعارش از آیات قرآن، روایات و بخصوص از نهج البلاغه است. در این میان تاثیر نهج البلاغه که آیینه زلال و روشن وحی و قرآن است بر بوستان سعدی سخت قابل توجه است. گستردگی تاثیر پذیری بوستان سعدی از مضامین گهربار نهج البلاغه باعث شد تا نویسنده مقاله مضامین حکومتی عهدنامه مالک اشتر را با باب اول بوستان سعدی مقایسه کند. در این مقاله، با مقایسه مضامین و تعبیرات نهج البلاغه با باب اول بوستان سعدی با محوریت مضامین و دستورات حکومتی به شباهت های متعددی دست یافته ایم که نشان می دهد سعدی علاوه بر تاثیر پذیری از خطوط کلی و محتوایی نهج البلاغه برخی از عبارات نهج البلاغه را عینا در بوستان آورده است. سعدی هنگام تحریر باب اول بوستان تمام مضامین حکومتی عهدنامه مالک اشتر را نصب العین خود قرار داده و مهمترین موضوع باب اول بوستان که عدل است را با معیارهای دستورات حضرت علی مطابقت داده است. از نظر سعدی، حاکم می بایست خویشتن را مسوول مشکلات مردم بداند و در فراهم کردن رفاه آنها تلاش کند. با توجه به پیوند نزدیک سعدی با توده مردم و برخی فرمانروایان، نیاز حکومت ها به مردم و وظیفه خطیر حکومت را در تامین آسایش و امنیت مردم می داند و خاطر نشان می کند که حاکم باید نگهبان خلق و رعیت باشد زیرا که توجهات قلبی مردم و دست دعای آنان به جز صرف عبادت در سرنوشت حکومت ها نیز تاثیر دارد. محوری ترین و مهمترین مطلب اشاره شده در باب اول بوستان و عهدنامه مالک اشتر، مساله عدالت ورزی و ظلم ستیزی حاکمان و انتخاب کارگزاران مناسب در کارهای حکومتی و رسیدگی به فقرا و محرومین جامعه است.

کلمات کلیدی:

بوستان سعدی، نهج البلاغه، عهد نامه مالک اشتر، عدالت، حاکم (پادشاه)

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/729172>

